

PRO MEMORIA

„FIORDY ZDOBIĄ ZIEMIĘ” – W STULECIE URODZIN PROF. DR HAB. DR H.C. ABDONA STRYSZAKA – TWÓRCY POLSKIEJ SZKOŁY EPIZOOTIOLOGICZNEJ

W warunkach powojennej biedy i niedogranych sal wykładowych nauczał nas epizootologii i chorób zakaźnych zwierząt. Opisywał je jako zjawiska patologiczne na tle środowiska przyrodniczego, w którym występowały.

Swoją filozofię procesu choroby zakaźnej zawarł w pierwszym podręczniku epizootologii ogólnej.

Oprócz wiedzy wymagał od nas elegancji słowa, wyglądu i zachowania, niezależnie od ubóstwa ubrania.

Uczył wartości i godności zawodu, do którego przygotowywaliśmy się. Szczególną uwagę poświęcał właściwemu wykorzystaniu trudnych studiów przez kobiety. W czasach nakazów pracy i formalnego braku specjalizacji doradzał placówki, gdzie taką specjalizację można było zdobyć.

Pewien dystans w sposobie bycia ukrywał człowieka bardzo dobrego, wrażliwego i rozumiejącego innych.

W szarzyźnie tamtego życia mówił o pięknie natury i polecał – gdy życie stanie się łatwiejsze – zobaczenie norweskich fiordów, „które zdobią ziemię”.

Urodził się w 1908 r. na Ziemi Kaszubskiej i pozostał Kaszubem do końca życia, uznanym i cenionym przez tamto środowisko. Kolejne stopnie kariery naukowej osiągał na Wydziale Weterynarii Uniwersytetu Warszawskiego, najpierw w Katedrze Anatomii Prawidłowej, a następnie w Katedrze Epizootologii. Studia ukończył w 1932 r., doktorat uzyskał w 1935 r. Po odbyciu mikrobiologicznych stażów naukowych w instytutach Danii, Szwecji i Niemiec, w 1938 r. podjął nauczanie patologii chorób zakaźnych.

W czasie wojny pracował w Weterynaryjnej Pracowni Rozpoznawczej prof. Ireny Maternowskiej. W 1945 r. organizuje w Gdańsku Wojewódzki Zakład Higieny Weterynaryjnej, wykładając mikrobiologię na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Gdańsku, współpracując z Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej. Organizuje Weterynaryjną Służbę Portową i przygotowuje dla lekarzy weterynarii pierwszą instrukcję z zakresu badania ryb i przetworów rybnych. Uczestniczył w Radzie Naukowej Morskiego Instytutu Rybackiego. Za tę działalność na rzecz morza został odznaczony jako pierwszy lekarz weterynarii Złotą Odznaką Pracownika Morza, z której był bardzo dumny. Habilitował się w roku 1946 i w 1947 r. objął Kierownictwo Katedry Epizootologii Wydziału Weterynarii Uniwersytetu Warszawskiego uzyskując kolejno godność i tytuł profesora nadzwyczajnego

(1948), zwyczajnego (1958), jako pierwszy lekarz weterynarii – członka korespondenta PAN (1960) i w 1969 r. – członka rzeczywistego PAN.

Był współzałożycielem Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, członkiem lub przewodniczącym wielu Komisji resortowych, redakcji, rad naukowych, towarzystw naukowych. Wychował 23 doktorów, z których 11 uzyskało profesurę. Położył duże zasługi w pracach Komitetu Nauk Weterynaryjnych PAN, pełniąc w nim kierowniczą rolę.

Całemu bogactwu aktywności zawodowej towarzyszyło przeświadczenie, że zawód lekarza weterynarii jest elementem nauk przyrodniczo-medycznych. Stąd szerokie otwarcie na kontakty i współpracę międzydyscyplinarną, przede wszystkim ze Służbą Zdrowia.

Zostało to docenione honorowym Członkostwem Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych.

Profesor Stryszak otrzymał Doktorat Honoris Causa Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Hanowerze i SGGW w Warszawie.

Był wielkiego formatu Człowiekiem i Uczonym.

Zmarł 28.11.1995 r.

Dr hab. n. przyrod. Danuta Seroka